

1) גמ' ברכות לט-לט :

מעמא עבדי לה שמע מינה גמ' רב חיאי בר אישי פת צנומה בקערה מברכין עליה המוציא ופליגא דר' חיאי דאמר ר' חיאי צריך שתכלה ברכה עם הפת מתקוף לה רבא מאי שנא צנומה דלא משום רבי כליא ברבה אפרוסה קא כליא על הפת נמי כי קא גמרה אפרוסה גמרה אלא אמר רבא מברך ואח"כ בוצע נהרדעי עבדי בר' חיאי ורבנן עבדי כרבא אמר רבא רבינא אמר ר' אבובר עבדי בר' חיאי דאמר ר' חיאי צריך שתכלה ברכה עם הפת ורבנן עבדי כרבא והלכתא *כרבא דאמר מברך ואח"כ בוצע: איתמר הביאו לפניהם¹⁰

2) תוס' ברכות לט :

והלכתא ברבא דמברך ואח"כ בוצע. פי' שלא פירש הפרוסה מן הפת עד אחר הנכרה ויש שנהגין לנרץ ברכת המוציא קודם שימתוך כדי שמהא הפת שלמה בשעת ברכה ואין המנהג נכון לעשות (ג) דהוי היסק הדעת בין הנכרה לאכילה ומיהו בשעת נכון להחמיר ולנרץ קודם שימתוך שלא תשמט ידו לנצוץ קודם שמתלה הנכרה שאז לא יהיה לו לחם משנה ויפסק שלשה שאכלו (לקמן מ). מסקינן דענינן עד שמתלה אמנ מפני הענין שלא יצטע¹⁰ קודם ויש

3) רבינו יונה ברכות לט :

יש שחוששים מפני זה ואינם רואים לחתוך לחם בסליון קודם הנכרה ואומרים שאם חותכים אותו בסליון אע"פ שדבק הוא בשפת לא הויא שלימה¹⁰. ואין זה נראה שיותר נכון הוא שימתוך אותו בסליון תחלה ויהיה דבוק בשפת הלחם שמשלם הנכרה יצטע אותו והפת משיברך וימתוך בסליון קודם אכילה שזה יראה הפסקה.

4) רמב"ם פ"ז מהלכות ברכות

למעלה הימנו ושלישי לו למטה הימנו: **ב** בעל הבית מברך המוציא ומשלים הברכה ואח"כ בוצע והאומר פת הרבה. ואינו בוצע לא פרוסה קטנה מפני שהוא נראה כצד עין ולא פרוסה גדולה יותר מכביצה מפני שנראה כרעבתן. וצובשבת יש לו לבצוע פרוסה גדולה.

10) גמ' מנחות לה :

אמר שמואל תפילין מאימתי מברך עליהן משעת הנחתן איני והא"י אמר רב יהודה אמר שמואל כל המצות כולן מברך עליהן עובר לעשייתן אביי ורבא דאמרי תרויהו משעת ה' הנחה ועד שעת קשירה

11) בית יוסף סיי קסז

ב כתב הרוקח (ס) אין לנרץ המוציא קודם שימסוך הלחם כמו במנחות (ה): גבי תפילין משעת הנחתן:

לילות ברכת המוציא

נערך ע"י יחזקאל הרטמן

5) רא"ש ברכות פ"ו סייט

לאחר הנכרה: ויש שאינם רואים לחתוך הלחם כלל עד [ח] לאחר הנכרה ולא נכון לעשות כן משום דמשיב פסקה מה שנחמחר לחתוך הלחם ושוהה בין ברכה לאכילה (ג) אלא חותך ואין מפריד הפרוסה עד לאחר הנכרה (ג) ויראה לי שצריך לחתוך מעט שאם יאחו צפרוסה שיעלה הככר עמו דאם לא כן תשיב צפרוסה * . וכן שנינו בפרק ג' (מ"א) דטעול יוס ר"מ אומר אם אוחז בגדול והקטן עולה עמו הרי הוא כמבוה ר' יהודה אומר אם אוחז בקטן והגדול עולה עמו הרי הוא כמבוה והלכה כרבי יהודה: -

13) טור סיי קסז

המ"ם: ד (ה) ויתן שתי ידיו על הפת שיש בהן עשר אצבעות כנגד עשר מצות התלויות בפת לא תחרוש בשור ובחמור (דברים כב ט). כלאים. לקט. שכתה. פיהא. ביכורים. תרומה. מעשר ראשון. מעשר שני. חלה. ולכך יש עשר תיבות בברכת המוציא. ועשר תיבות בפסוק (תהלים קד יד) מצמיח חציר לבהמה. ועשר תיבות בפסוק (שם קמה טו) עיני כל אליך ישברו. ועשר תיבות בפסוק (דברים ח ה) ארץ חטה ושעורה. ועשר תיבות בפסוק (בראשית כו כח) ויתן לך: ה ולא יבצע

7) גמ' ברכות לח.:

בעי ברוכי: שעל הפת הוא אומר המוציא וכו': ת"ר מה¹⁰ הוא אומר המוציא לחם מן הארץ רבי נחמיה אומר מוציא לחם מן הארץ אמר רבא במוציא כולי עלמא לא פליגי דאפיק¹⁰ משמע דכתיב¹⁰ אל מוציאם ממצרים כי פליגי בהמוציא רבנן סברי המוציא דאפיק משמע דכתיב¹⁰ המוציא לך מים מצור החלמיש¹⁰ . ורבי נחמיה סבר המוציא דמפיק משמע שנאמר¹⁰ המוציא אתכם ממצרים ורבנן ההוא הכי קאמר להו קודשא בריך הוא לישראל כד מפיקנא לכו עבידנא לכו מלחא כי היכי דידעיתו דאנא הוא דאפיקת יתכן ממצרים דכתיב¹⁰ וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא משתבחין ליה רבנן לרבי זורא [את"] בר רב זביד אחוה דר"ש בר רב זביד דאדם גדול הוא ובקי בברכות הוא אמר להם לכשיבא לידכם הביאוהו לידי זמנא חדא איקלע לגביה אפיקו ליה ריפתא פתח ואמר מוציא אמר זה הוא שאומרים עליו דאדם גדול הוא ובקי בברכות הוא בשלמא אי אמר המוציא אשמעינן מעמא ומאמינן דהלכתא כרבנן אלא דאמר מוציא מאי קמ"ל ואיהו דעבד לאפוקי נפשיה מפלוגתא¹⁰ . והלכתא¹⁰ המוציא לחם מן הארץ דק"ל כרבנן דאמרי דאפיק משמע: ועל הירקות אומר וכו': קתני רבקה

14) ביאור הגר"א סיי קסז

ט"ו ב': [טז] ונפיק נא אין לברך כו'. כמו שכתוב במנחות ל"ה ב'. ויתן ידיו וימיה כו': [טז] ונפיק חן יתן כו'. ירושלמי סוף פרק קמא מצות אדם עושה עד שלא יאכל פרוסה, משום לא תחרוש וכל תזרע וכל תחסום לקט שכחה ופיאה תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני וחלה. אבל נראה שטעות סופר הוא, וכצ"ל שם, לקט ושכחה ופיאה תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני וחלה וביכורים וצדקה [אז]. ר'

6) שולחן ערוך סיי קסז

ג. ויחתוך פרוסת הכביצה (ג) ויצריך לחתוך מעט י שאם יאחוז בפרוסה יעלה שאר כבר עמו שאם לא כן ד חשוב¹⁰. בפרוס ויניחנה מחוברת לפת ויתחיל לברך י [י] ואחר שיסיים הברכה יפרידנה כדי שתכלה הברכה בעוד הפת שלם¹⁰ . ולא יבצע פרוסה קטנה מפני שנראה כצד עין י [י] ולא פרוסה יותר מכביצה מפני שנראה כרעבתן: הגה ה' א [ט] וצנצנא לא ימתוך צנצר עד אחר הנכרה כדי שיהיו הנכרות שלימות [י] ומכל מקום אם שנה וחתך כמו צנול אינו מוסיף י¹⁰ ויראה הא דלא יצטע יותר מכביצה היינו דוקא צנול ואוכל לצדו [יא] אכל בשעת [יב] או שאוכל עם הרצה בני אדם [יג] וצריך ליתן ד מן הפרוסה ז לכל אחד (א) כזית מותר לנצוץ כפי מה שצריך לו: (ועיין לקמן סימן רע"ד *) :

ב. י [יד] י בריך ח (ד) המוציא לחם י¹⁰ מן הארץ: הגה [יג] א [כ] ואם רצים מקונים יכונו לנצטע ברכה ויענו אמנ¹⁰ והמנרץ יכוין לאמן שאומרים: [יד] ויתן ריוח בין לחם ובין מן:

ג. ט [טז] אין לברך ט קודם שיחפוס הלחם: ד. י [טז] יתן י שתי ידיו על הפת בשעת ברכה שיש בהן עשר אצבעות כנגד עשר מצות התלויות (י) בפת [יז] ולכך יש¹⁰ עשר תיבות בברכת המוציא יי [יח] ועשר תיבות בפסוק (תהלים קד יד) מצמיח חציר לבהמה ועשר תיבות בפסוק (שם קמה טו) עיני כל אליך ישברו ועשר תיבות בפסוק (דברים ח ה) ארץ חטה ושעורה ועשר תיבות בפסוק (בראשית כו כח) ויתן לך:

12) משנה ברורה סיי קסז, כג. כתבו האחרונים: כשיאמר השם יבניה הככר, וכשכתב שמברכין על שתיים יגביה שתייהם: (כד) התלויות בפת. כי

8) תוס' ברכות לח :

והלכתא המוציא וכו'. ואע"פ דצנומא כ"ע לא פליגי דאפיק¹⁰ משמע וצירושלמי¹⁰ * מפדש טעמא כדי שלא לערז האומיות כגון העולם מוציא ואע"ג דלחם מן נמי איכא עירוב שאני תסם דקרא כתיב (הכ"ס קד) מלמית תליר לצהמה ועשב לעצרת האדם להוציא לחם מן הארץ ועל כן יש לנצוץ בשתי ידיו בעשר אצבעות נגד י' תיבות שנמחלה זה: בלדחתני ידקות

ירושלמי סוף פרק קמא מצות אדם עושה עד שלא יאכל פרוסה, משום לא תחרוש וכל תזרע וכל תחסום לקט שכחה ופיאה תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני וחלה. אבל נראה שטעות סופר הוא, וכצ"ל שם, לקט ושכחה ופיאה תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני וחלה וביכורים וצדקה [אז]. ר'